

VLADA CRNE GORE
SAVJET ZA ZAŠTITU OD DISKRIMINACIJE

Z A P I S N I K
sa IV (tematske) sjednice Savjeta za zaštitu od diskriminacije

---

Podgorica, 24. jun 2013. Godine

Dana 24. juna 2013. godine održana je IV (tematska) sjednica Savjeta za zaštitu od diskriminacije kojom je predsjedavao predsjednik Vlade Crne Gore i predsjednik Savjeta **Milo Đukanović**.

Sjednici su prisustvovali sljedeći članovi: ministar za ljudska i manjinska prava **Suad Numanović**, ministar rada i socijalnog staranja **Predrag Bošković**, ministar prosvjete **Slavoljub Stijepović**, savjetnik predsjednika Vlade i sekretar Savjeta **Jovan Kojičić**, izvršni direktor Centra za antidiskriminaciju EKVISTA **Milan Šaranović**, izvršna direktorka Centra za građansko obrazovanje (CGO) **Daliborka Uljarević**, izvršni direktor LGBT Foruma "Progres" **Zdravko Cimbalević**, izvršna direktorka Instituta za socijalnu inkluziju **Biljana Alković** i predstavnik Saveza sindikata Crne Gore **Slavica Jauković**.

Iz opravdanih razloga, sjednici nisu prisustvovali: potpredsjednik Vlade Crne Gore i ministar pravde **Duško Marković** i ministar zdravlja **Miodrag Radunović**.

* * * *

Shodno usvojenom Programu rada Savjeta za 2013. godinu i zaključku od 29. aprila 2013. godine, IV sjednica Savjeta bila je tematska i posvećena razmatranju sledeće tačke dnevnog reda: **Diskriminacija po osnovu političkog/partijskog opredjeljenja.**

Sjednicu je otvorio predsjednik Savjeta **Milo Đukanović** s predlogom da se verifikuje Zapisnik sa III sjednice Savjeta i Informacija o realizaciji zaključaka sa III sjednice Savjeta. Nakon poziva članovima Savjeta da se izjasne, predsjednik Savjeta je **KONSTATOVAO** da je Zapisnik usvojen i da se dostavljena Informacija prihvata kao dobar model za praćenje realizacije zaključaka Savjeta.

Nakon što su stvoreni uslovi da se pređe razmatranje glavne tačke dnevnog reda, predsjednik Savjeta **Milo Đukanović** je pozvao izvršnu direktorku Centra za građansko obrazovanje (CGO) **Daliborku Uljarević**, kao predlagača, da pruži uvodno izlaganje.

Izvršna direktorka Centra za građansko obrazovanje (CGO) **Daliborka Uljarević** imala je intervenciju u dijelu predloga koji je uputila predsjedniku Savjeta preko sekretara, koji se tiče učešća ambasadora Mitje Drobniča, šefa Delegacije EU u Crnoj Gori i Marka Vešovića, novinara lista „DAN“ na sjednici Savjeta. Istakla da je dobila negativan odgovor od predsjednika Savjeta, a na temelju pribavljenog stručnog mišljenja i pravnog tumačenja odredbi Poslovnika o radu Vlade i Poslovnika o radu Savjeta. S tim u vezi, isto je ocijenila problematičnim podvlačeći da Savjet djeluje na osnovu svog Poslovnika o radu i Odluke o obrazovanju Savjeta i da je njen prijedlog potpuno u skladu sa tim dokumentima, kao i da nije dužna da zna što piše u Poslovniku Vlade. Takođe, navela je da takav postupak može da se podvede pod jedan vid političke diskriminacije jer se, po njenoj procjeni, radi o selektivnom tumačenju propisa i zloupotrebi državnih resursa i ovlašćenja.

Predsjednik savjeta i predsjednik Vlade **Milo Đukanović** ukazao da se na funkcionisanje Savjeta za zaštitu od diskriminacije, kao vladinog Savjeta, shodno primjenjuju odredbe Poslovnika o radu Vlade sa kojim nije usklađen Poslovnik o radu Savjeta. Ponovio da je uz uvažavanje kako inicijative tako i predloženih lica, donijeta odluka u skladu sa postojećim normativnim aktima, te da postavljene ambiciozne teme treba razmatrati u postojećem, kompetentnom sastavu Savjeta, uz logističku pomoć administrativne službe.

Pozivajući se na konstruktivan pristup, gospođa Uljarević je zatražila da se Poslovnik o radu Savjeta uskladi od strane vladine pravne službe i dostavi članovima Savjeta na uvid i izjašnjavanje elektronskim putem između dvije sjednice Savjeta, sa jasnim smjernicama ko sve i u kom kapacitetu može biti pozvan na sjednicu Savjeta.

Na kraju ove diskusije, predsjednik Savjeta **KONSTATOVAO** je da se usvaja inicijativa da se do sledeće sjednice Savjeta razjasne i otklone nejasnoće u odnosu na status Poslovnika o radu Savjeta.

Razgovor na temu postojanja diskriminacije po osnovu političkog/partijskog opredjeljenja otvorila je izvršna direktorka Centra za građansko obrazovanje (CGO) **Daliborka Uljarević**. Istakla da postoje brojna i nepodijeljena mišljenja o raširenosti političke diskriminacije što ozbiljno ugrožava slobode građana i građanki Crne Gore, gdje je afera „Snimak“ samo jasan izraz svijesti nekih donosioca odluka da je koristeći političku moć moguće i dozvoljeno kroz zakonom zabranjene radnje dolaziti do političke koristi. Ona je posebno podvukla činjenicu da su nadležne institucije ostale nijeme i statične kad je afera otvorena, i da su umjesto zaštite javnih interesa i svojim postupanjem koje je trebalo da otkloni svaku sumnju ili nečiju objektivnu odgovornost, one dodatno podstakle uvjerenje domaće i međunarodne zainteresovane javnosti u ozbiljan stepen političkog pritiska pod kojim ove institucije u kontinuitetu rade. Dalje, ona je rekla da je njen primarni motiv otvaranje ove teme na Savjetu bio da se upravo od strane Savjeta pokuša dati doprinos diskontinuitetu sa takvom praksom. Uljarević je kazala da je, po njoj nesporno, da izjave zvaničnika jedne partije koje oni nikad nijesu demantovali u svom sadržaju, ukazuju na postojeće zloupotrebe državnih resursa i političku korupciju čiji je osnov politička diskriminacija. Ocijenila da je afera «Snimak» imala pozitivne aspekte jer je pitanje postojanje političke zloupotrebe pokrenula sa mrtve tačke, i s tim u vezi, predložila da se na Savjetu usvoji niz preporuka/zaključaka, odnosno:

1. Savjet konstatuje da su ovi najnoviji materijali koji ukazuju na postojanje prakse političke diskriminacije krajnje zabrinjavajući i da državni organi moraju pod hitno i efikasno reagovati, te efikasno i nepristrasno procesuirati čitav slučaj i time doprinijeti uspostavljanju vladavine prava u Crnoj Gori i vraćanju povjerenja građana i građanki u institucije i jednakost pred zakonom;
2. Zatražiti informaciju od Vrhovnog državnog tužilaštva i Uprave policije o postupcima koje su tokom poslednjih godina vodili i procjenama zakonske osnovanosti za pokretanje postupaka pred pravosudnim organima, a koji se tiču pitanja političke/partijske diskriminacije;
3. Preporučiti da se koalicioni sporazumi učine javnim i
4. Zatražiti da državni organi dostave tačne datume i informacije (uz datume i iznose isplata) Savjetu za period od 2006. godine do danas o realizovanju projekata zapošljavanja, kreditiranju, davanju socijalne pomoći, dijeljenju stanova za lica u socijalnoj potrebi, pružanju finansijske i druge pomoći nakon elementarnih nepogoda i davanju otpremnina.

Ministar za ljudska i manjinska prava **Suad Numanović** istakao da kada se govori o političkoj diskriminaciji postoji jasno definisan zakonodavni okvir, te da je kada je riječ o načinima raspodjele socijalne pomoći i otpremnina već dao sve potrebne odgovore na pitanja predstavnika formiranog Anketnog odbora pri Skupštini Crne Gore. Podsjetio da je država u teškim i izazovnim vremenima krize uspjela da unaprijedi smještajne kapacitete i uslove života u Komanskom mostu, da je srušen stari i napravljen novi Dom Ljubović, da je izgrađeno 6-7 dnevnih centara sa krajnjim ciljem da postoji po jedan takav centar u svakoj opštini, da je izgrađen dom starih u Bijelom Polju, adaptiran stari dom u Risnu i pored njega izgrađen novi i sl. Konkretno, on je po godinama predstavio cifre, navodeći da su ta davanja u prethodnoj izbornoj godini bila manja nego ranijih godina. **Ministar Numanović** je ocijenio da su sve obaveze bile servisirane na vrijeme i bez kašnjenja od strane Države i resornih ministarstava, te da odgovorno tvrdi da ne postoji građanin u Crnoj Gori kojem je pripadalo pravo na socijalnu pomoć, a da mu je to pravo iz bilo kog razloga osporeno. Istakao da će to da li je bilo lica koja su primila pomoć, a da im nije pripadala, biti utvrđeno kroz Socijalni karton koji je u fazi izrade.

Ministar rada i socijalnog staranja **Predrag Bošković** iznio stav da je predmetnu sjednicu Savjeta na kojoj bi se razgovaralo na temu diskriminacije po osnovu političkog/partijskog opredjeljenja trebalo organizovati nakon završetka rada Anketnog odbora Skupštine Crne Gore i utvrđivanja od strane nadležnih organa koji su stvarni dometi izrečenog na nivou partijske infrastrukture. Istovremeno, uputio otvoreni poziv na saradnju sa svim subjektima, a na planu unapređenja stanja u oblasti koju pokriva kao ministar rada i socijalnog staranja.

Predstavnica Saveza sindikata Crne Gore **Slavica Jauković** se u svom izlaganju osvrnula na medijske insinacije da je SSCG vladin sindikat. S tim u vezi, informisala da je SSCG 33% vlasnik kapitala u Fondu za

solidarnu stambenu izgradnju, te da je u proteklom periodu pomagao svojim članovima koji ne mogu na drugačiji način riješiti stambeno pitanje, da to učine pod povoljnijim uslovima, pri čemu nije bilo diskriminacije po bilo kom osnovu, niti pritužbi na taj račun. Istakla da je SSCG u zadnjih 10 godina u više navrata vršio pritisak na Vladu kako bi se žrtvama tranzicije obezbjedile otpremnine, a radni staž povezao, takođe ocijenivši da se ne slaže da je to rađeno po partijskoj liniji. Još jednom napomenula da u SSCG više od polovine lica na funkcijama su pripadnici drugih, opozicionih partija, što govori o heterogenosti samog saveza. Na kraju, ocijenila da je afera Snimak političko pitanje kojim treba da se bave nadležni organi, sudstvo i tužilaštvo, možda ne ni Anketni odbor. Iznijela stav da je radno zakonodavstvo među najboljim u regionu, te da je poenta u pravilnoj implementaciji. Predložila da zaključak Savjeta bude da se insistira na poštovanju zakona, te da oni koji su se ogriješili o zakon i pravne akte snose odgovornost, kao i da se uputi preporuka medijima da ne izigravaju i sudije i tužioce, već dozvole institucijama da rade svoj posao.

Izvršna direktorka Centra za građansko obrazovanje (CGO) **Daliborka Uljarević** u vezi sa izlaganjem ministra Numanovića ocijenila da su prezentovane informacije na liniji onoga što je ona predložila kao zaključak četiri, uz napomenu da to treba da bude mnogo detaljnije. Istakla je da cilj sjednice nije da se utvrđuju činjenice već daju preporuke koje će ohrabriti nadležne organe da rade svoj posao, uz podsjećanje da sjednice ne bi ni bilo da su ti organi radili svoj posao. U nastavku, ukratko je citirala nekoliko slučajeva koje ukazuju na postojanje diskriminacije, a koje su prenijeli mediji u kontekstu afere Snimak i objavljenih audio-zapisa sa sastanaka DPS-a. Konkretno, ona je postavila pitanje da li bi se ona sama sutra mogla prijaviti na konkurs Uprave za sport i konstatovala da ne bi mogla proći taj konkurs citirajući dio intervjua političkog direktora DPS-a Tarzana Miloševića, datog «Pobjedi» 12.05.2013. a u u kojem na pitanje novinarkе kako će se riješiti tadašnja kriza u odnosima DPS-a i LP, Milošević odgovara «Dogovoreno je da Liberalnoj partiji pripadne mjesto direktorka Uprave za sport. Biće raspisan konkurs, čekamo da LP predloži kandidata i to ćemo usaglasiti krajem ovog mjeseca». Takođe, ona je Savjetu dostavila dokumentaciju koju joj je predao građanin Dragan Rosandić, navodeći da je i to primjer jednog političkog projekta i sudbine čovjeka nad kojim je nakon toga izvršena politička diskriminacija. Zatim je citirala izjave funkcionera DPS-a Zorana Jelića, Branimira Gvozdovića i samog predsjednika DPS-a uz navođenje uzročno-posljedične veze između izjave predsjednika DPS-a o tadašnjem lideru sindikata radnika Željezare i kasnijeg objavljivanja medicinskog kartona tog istog čovjeka u tom listu «Pobjeda», koji se finansira od novca poreskih obveznika, a posebno i u kontekstu prepoznavanja sličnih primjera neprofesionalnog rada tog medija i na najvišim skupovima u Briselu, navodeći konkretno ocjenu komesara Filea o «Pobjedi».

Ministar prosvjete **Slavoljub Stijepović** ukazao je da shodno Opštem Zakonu o obrazovanju u ustanovama obrazovanja su direktori ti koji vrše zapošljavanje, da su oni pri tome različitih partijskih opredjeljena, nacionalnosti, različite seksualne orijentacije i da se biraju preko javnog konkursa. Na toj liniji istakao da do sada nije bilo ni jedne žalbe od strane učesnika na konkursu da su eventualno bili izloženi diskriminaciji po bilo kom osnovu. U nastavku, **ministar Stijepović** upoznao je članove Savjeta i da ministarstvo preko Stambene zadruge prosvjetnih radnika Crne Gore "SOLIDARNO", u koju Vlada svake godine ulaže 350 hiljada €, pruža pomoć prosvjetnim radnicima. Pri tome, kako je rekao, nema ni jednog zaposlenog u Vladi ili ministarstvima koji su ujedno i članovi organa upravljanja u sindikatu i Stambenoj zadruzi koji donose odluku o dodjeli stanova (preko 300 je dodijeljeno), stambenih kredita (preko 700), ljetovanja (1200 prosvjetnih radnika svake godine), stipendija, i jednokratnih pomoći (na hiljade). Ministar je posebno istakao da sredstva koja država obezbjeđuje, raspoređuju prosvjetni radnici preko sindikata i stambene zadruge, bez obzira na partijsku pripadnost, a sve radi partnerskog odnosa i poštovanja izgrađenog povjerenja u to da će, čak iako nisu članovi DPS-a, raditi u interesu svih. S tim u vezi, ministar ocijenio da se ne može složiti sa predlogom da se konstatuje na sjednici Savjeta da postoji diskriminacija, ali jeste saglasan da se pozovu svi organi da ispitaju svaku takvu indiciju. Takođe, u kontekstu pitanja koje je postavila gđa Uljarević u vezi sa funkcijom direktora Uprave za sport, ministar je naglasio da je aktuelni direktor Uprave nestranačka ličnost, a ne član LP.

Savjetnik predsjednika Vlade **Jovan Kojičić** izrazio je rezervu prema samoj formulaciji teme koja je stavljena na dnevni red sjednice Savjeta budući da samo sudski organi mogu dati precizno tumačenje šta jeste, a šta nije primjer političke ili partijske diskriminacije. Ukazao da su u toku dva procesa, jedan politički gdje je pokrenut rad Anketnog odbora, i drugi pravni, gdje tužilaštvo preuzima određene aktivnosti, te da ne treba iznositi kvalifikacije ako ne postoji nadležnost na strani Savjeta da u konkretnom slučaju isto može utvrditi.

Uljarević je podvukla da nijedan od funkcionera DPS-a nije porekao ni jednu od riječi iz objavljenih transkripata, kao da je ona govorila prije svega o štetnosti postojanja takve svijesti i takvog pristupa u radu jer se radi o partiji koja ima sve mehanizme moći uključujući i resurse, institucije, itd. i da ako ta partija nastavi ovakve stvari da toleriše i da ih ne osuđuje, dugoročno se šteti temeljima države. Jasno je naznačila da činjenice treba da utvđuju za to nadležne institucije a da Savjet u okviru svojih nadležnosti da impuls tim organima da svoj posao rade profesionalno i objektivno, što sada izostaje i što javnost prepoznaje i kroz porazne rezultate istraživanja javnog mnjenja o povjerenju u institucije, od kojih su neke ključne, poput pravosuđa i policije, a kojima građani manje vjeruju nego nevladinim organizacijama. Takođe, ona je podsjetila da je priča o diskriminaciji nad LGBT osobama otvorena prije nego što je to sudski potvrđeno, odnosno da su mnogi oblici diskriminacije u društvu utvrđivani i na bazi nekih drugih kriterijuma, i da za to nije uvijek trebala pravosnažna sudska odluka, posebno imajući u vidu složenost sudskog postupka.

Izvršni direktor Centra za antidiskriminaciju EKVISTA **Milan Šaranović** podržao usvajanje predloženih zaključaka od strane g-đe Uljarević i istakao da želi da se nadoveže na izlaganje ministra Boškovića i njegov poziv na saradnju, ocijenivši da će to biti teško ako se ima na umu da od početka mandata ministar nije upriličio ni jedan sastanak sa predstavnicima organizacija osoba sa invaliditetom, te da je Vlada donijela Odluku o ukidanju Savjeta za brigu o licima sa invaliditetom i njegovom snižavanju na nivo ministarstva. Istovremeno zatražio da mu se na kraju rasprave po tački dnevnog reda koja se tiče diskriminacije po osnovu političkog/partijskog opredjeljenja da prilika da se obrati članovima Savjeta.

Ministar rada i socijalnog staranja **Predrag Bošković** kazao da je od stupanja na dužnost ministra bio u posjeti svih institucija sistema države koje se bave zaštitom lica sa invaliditetom, te da je Crna Gora primjer u pogledu toga kako se poboljšao njihov položaj. Napomenuo da je briga i saradnja sa licima sa invaliditetom samo jedna oblast koja je u nadležnosti resornog ministarstva, kao i da su njegovi pomoćnici imali više sastanaka sa nekoliko organizacija koje se bave zaštitom i promocijom lica sa invaliditetom. Saopštio da se sada čeka sa usvajanjem novog Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti u Skupštini kako bi krenuli u implementaciju istog, kroz saradnju upravo sa nevladinim organizacijama koje se bave pitanjem zaštite lica sa invaliditetom.

Predsjednik Vlade i Savjeta **Milo Đukanović** kazao da dijeli mišljenje da bi možda bolji trenutak za razgovor na temu diskriminacije po političkoj/partijskoj osnovi na Savjetu bio nakon što se kroz započete procedure državnih organa (tužilačke i parlamentarne istrage) dođe do nedvosmislenih zaključaka o eventualnoj političkoj ili pravnoj odgovornosti. Istakao da sada postoji problem koji zaključak usvojiti na sjednici Savjeta, te da li se kroz razgovor na sjednici došlo do toga da u Crnoj Gori ima političke i partijske diskriminacije. Iznio stav da kada je riječ o aferi Snimak da se radi o politički spinovanoj temi od strane dijela političkih struktura i dijela medijske zajednice sa jasnom svrhom u predizbornoj kampanji. Ukazao da su se primjedbe uglavnom kretale oko toga da se kroz stenograme saznalo da je politička retorika proizvela nezakonitosti koje bi trebalo da znače zloupotrebu pozicije vlasti i po tom osnovu diskriminaciju. Istakao da prema sopstvenom saznanju, a i na temelju onoga što je nedvosmisleno predočeno javnosti, nije bilo nikakve zloupotrebe kada je riječ o distribuciji socijalne pomoći, Programu stručnog osposobljavanja, korištenju sredstava Fonda rada i međunarodne zajednice, te da je sve rađeno u skladu sa zakonom. Informisao članove Savjeta da svi podaci koje je ponudio ministar Numanović su dostupni javnosti kroz budžet i završni račun o budžetu, te da svi imaju uvid u to da li je zakonski potrošen novac namijenjen određenoj svrsi u budžetu, a poštujući određena ograničenja koja nameću odredbe Zakona o

zaštiti podataka o ličnosti. Istovremeno, kao odgovor na uzročno-posledičnu vezu između njegove izjave u svojstvu predsjednika DPS-a o tadašnjem lideru sindikata radnika Željezare i kasnijeg objavljivanja njegovog medicinskog kartona, predsjednik Savjeta je kategorično osudio jedan takav čin. U zaključku, **predsjednik Savjeta** iznio mišljenje da se ne može kao preporuka sa sjednice Savjeta tražiti da se podaci učine javnim (što je bio predlog g-đe Uljarević), budući da su isti već javni i istovremeno, ukoliko ne postoje neka eventualna zakonska ograničenja, podržao treći predlog g-đe Uljarević da se uputi preporuka da se koalicioni sporazumi učine javnim. Predsjednik Savjeta je dodao da se što se tiče koalicionih sporazuma koje je DPS potpisao, potpuno siguran da ih može braniti na svakom mjestu i da ako već nijesu javni da, što se njega tiče ova inicijativa ima punu podršku, ispoljivši nedoumicu da li eventualno postoje neka zakonska ograničenja. Istovremeno, izrazio je svoje neslaganje sa ocjenom da državni organi svoj posao ne rade dobro.

Komentarišući ovaj dio, gđa Uljarević je navela konkretan primjer postupanja Tužilaštva za koji cijeni da je u zakonu neutemeljen i da je jasan oblik političkog pritiska na rad jednog kritički orijentisanog subjekta u crnogorskom društvu. Predsjednik Savjeta gđin Đukanović je na to odgovorio da i kroz sopstveno iskustvo može da saopšti da se odgovor na ovakve i slične slučajeve ne može tražiti pod okriljem diskriminacije, već prije svega u reformi koja polazi od ustavnih promjena, reorganizacije pravosudne mreže i stvaranja uslova za povećanje pouzdanja u profesionalne kapacitete sudske, i vlasti uopšte.

Predstavnica Saveza sindikata Crne Gore **Slavica Jauković**, uz osvrt na NVO sektor koji nije reagovao na uvrede iznešene na račun člana njene porodice, kao i na plasiranje laži od strane novine i TV Vijesti o istom slučaju, predložila je da se sačeka izvještaj nadležnih državnih institucija i nakon toga eventualno sazove sjednica Savjeta, ne želeći da preuzima na sebe niti ulogu sudije, niti ulogu tužioca.

Predsjednik Savjeta **Milo Đukanović** ocijenio da se može ići ili u pravcu onoga što je predložila g-đa Jauković – da se usvoji zaključak da će se rasprava eventualno nastaviti nakon što nadležni organi okončaju istragu, ili konstatovati da je Savjet razmotrio temu moguće diskriminacije po osnovu političkog/partijskog opredjeljenja i zaključio da je na ovom nivou demokratskog razvoja najvažnije da sve institucije Države Crne Gore efikasno i profesionalno obave poslove iz svoje nadležnosti i time doprinesu daljem institucionalnom i demokratskom razvoju crnogorskog društva. Zavisno od zaključaka do kojih će doći nadležni državni organi (parlament i tužilaštvo) Savjet će procijeniti svrsishodnost nastavka rasprave na zadatu temu. Istakao da je ovaj predloženi zaključak opštiji i bolje odražava gledanja na stvari i izrečeno na sjednici Savjeta, nego predlozi koje je dala g-đa Uljarević, a iz kojih bi proizašlo da je Savjet konstatovao da postoji politička/partijska diskriminacija.

Izvršna direktorka Centra za građansko obrazovanje (CGO) **Daliborka Uljarević** kazala da nema spremnosti da se argumentovano razgovara na sjednici iako je ona ukazala na ozbiljne indicije, ali i dokaze koji govore u prilog postojanju političke diskriminacije. Ocijenila da predloženi zaključci poništavaju čak i ono što je ona vidjela kao inicijalnu otvorenost da se na Savjetu razgovara o ovom pitanju, i da ona za njih neće glasati, a da djelovanje Savjeta suštinski nije nekompatibilno sa drugim tijelima, i da Savjet treba da ohrabri proces započet od strane parlamenta i tužilaštva. **Gđa Uljarević** je u nastavku izlaganja ponudila da se prvi od predloženih zaključaka modifikuje, te da se umjesto „Konstatovati da su najnoviji materijali koji ukazuju na postojanje prakse političke diskriminacije krajnje zabrinjavajući...“ stavi „Konstatovati da indicije koje se pojavljuju u medijima a koje ukazuju na političku diskriminaciju izazivaju zabrinutost...“;

Ministri **Bošković, Numanović i Stijepović** saglasili su se da ne mogu glasati za predlog koji u suštini znači presuđivanje odnosno, preuzimanje nadležnosti koje su u domenu pravosudnih organa.

Predsjednik Vlade i predsjednik Savjeta **Milo Đukanović** pročitao je predloge gđe Uljarević, kao i predlog da se usvoji drugačiji zaključak koji će na pravi način odražavati raspravu sa sjednice Savjeta, te pozvao članove Savjeta da se izjasne po oba osnova. Četiri člana Savjeta iz reda NVO sektora je glasalo ZA za

predloge zaključaka koje je ponudila gđa Uljarević, dok je 6 preostalih članova Savjeta, predstavnici Vlade i predstavnica SSCG, sa pravom glasa bilo PROTIV. Istovremeno, 4 člana Savjeta iz reda NVO sektora je glasalo PROTIV predloga predsjednika Savjeta, dok je 6 preostalih članova Savjeta, predstavnici Vlade i predstavnica SSCG, sa pravom glasa bilo ZA.

KONSTATOVANO JE da predloženi zaključci gđe Uljarević nisu usvojeni, te da je Savjet razmotrio temu moguće diskriminacije po osnovu političkog/partijskog opredjeljenja i zaključio da je na ovom nivou demokratskog razvoja najvažnije da sve institucije Države Crne Gore efikasno i profesionalno obave poslove iz svoje nadležnosti i time doprinesu daljem institucionalnom i demokratskom razvoju crnogorskog društva. Zavisno od zaključaka do kojih će doći nadležni državni organi (parlament i tužilaštvo) Savjet će procijeniti svrsishodnost nastavka rasprave na zadatu temu.

Predsjednik Savjeta je zaključio prvu tačku dnevnog reda, te pozvao članove Savjeta da pod tačkom razno razmotre predmet Rosandića koji je gđa Uljarević dostavila na početku sjednice Savjeta njenim članovima. **Gđa Uljarević** je istakla da je isti donijela članovima na informativno upoznavanje kao primjer diskriminacije, a prema jednom čovjeku koji joj se direktno obratio i nije željela da se o tome vodi diskusija na sjednici pod okriljem posebne tačke.

Predsjednik Savjeta je nakon toga dao riječ **gđinu Šaranoviću** koji je na početku izlaganja istakao da je tražio da se obrati Savjetu zbog pitanja koje se tiče prava lica s invaliditetom i ponovnog ukidanja Savjeta za brigu o licima s invaliditetom. Gđin Šaranović je informisao članove Savjeta da je zbog neuvažavanja potreba i prava lica s invaliditetom donio odluku da kao član Savjeta ispred organizacija za ljudska prava i kao pripadnik populacije lica s invaliditetom koja je svakodnevno diskriminisana, zamrzne svoje članstvo u Savjetu dok se prema licima s invaliditetom ne pokaže malo drugačiji odnos. Ujedno, gđin Šaranović je pozvao kolege iz civilnog sektora i koleginicu iz SSCG da se solidarišu i zamrznu svoje članstvo dok se ne postigne neki napredak u ovoj oblasti.

Gđa Uljarević, gđa Alković i gđin Cimbalević su se saglasili sa iznijetim stavom gđina Šaranovića i odlučili takođe da zamrznu svoje članstvo.

Predstavnica Saveza sindikata Crne Gore **Slavica Jauković** ocijenila da odluka o zamrzavanju članstva u Savjetu nije dobar vid rješavanja spornih pitanja, jer ako postoji problem u implementaciji postojećih zakona u ovoj oblasti, onda se isti treba rješavati na Savjetu.

Savjetnik predsjednika Vlade i sekretar Savjeta **Jovan Kojičić** ispoljio čuđenje zbog nastupa gđina Šaranovića s obzirom da ne vidi razlog koji bi doveo do tako nečega. Podsjetio da je gđin Šaranović od članova Savjeta i na prošloj sjednici dobio objašnjenje u vezi statusa Savjeta za brigu o licima s invaliditetom, da je raniji predsjednik Vlade bio u posjeti Udruženju lica s invaliditetom, da je sadašnji predsjednik Vlade angažovao Ministarstvo rada i socijalnog staranja za pitanja koja se tiču prava lica s invaliditetom, da je formiran Tim koji se sastajao sa predstavnicima organizacija lica s invaliditetom ali da tada od strane samih predstavnika nije pokretano pitanje statusa Savjeta. Gđin Kojičić je zaključio da se zbog svega ovoga, i aktivnosti koje su preduzimate u proteklom periodu, ne može tvrditi da je došlo do nazadovanja kada je riječ o položaju i zaštiti prava lica s invaliditetom.

Ministar rada i socijalnog staranja **Predrag Bošković** istakao da se moraju ispoštovati postojeće procedure, te da je Odluka o ukidanju Savjeta morala biti objavljena kako bi se kreirala pravna osnova za donošenje nove Odluke. Podsjetio da je Ministarstvo uputilo svim organizacijama poziv da delegiraju svog člana u Savjetu za brigu o licima s invaliditetom, ali da su naišli na nezadovoljstvo organizacija koje žele da Savjet i dalje bude na nivou Vlade, a ne ministarstva. Upoznao članove Savjeta da je iz tih razloga i pokrenuo konsultacije i sa potpredsjednikom Vlade i ministrom pravde Duškom Markovićem da li postoji mogućnost da se jednio taj Savjet izdigne ponovo na nivo Vlade. Međutim, napomenuo da treba uzeti u obzir da samim tim se stvara osnov za otvaranje šire rasprave oko toga zašto bi samo taj Savjet bio

posebno tretiran od strane Vlade. Na kraju naglasio, da organizacije nisu dobile odgovor na pitanje u vezi statusa Savjeta jer su konsultacije još uvijek u toku.

Izvršni direktor Centra za antidiskriminaciju EKVISTA **Milan Šaranović** se zahvalio gđi Jauković na „solidarnosti“, te istakao da je jasno da ne postoji spremnost da se uradi nešto više po pitanju položaja lica s invaliditetom. Ujedno podsjetio je na obaveze javnih institucija u vezi sa odredbama Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata i Pravidnika koji se odnosu na tu oblast. Odnosno, istakao da objekti u javnoj upotrebi se moraju prilagoditi licima s invaliditetom u roku od 5 godina, te da isti taj rok ističe sredinom avgusta, a da će se Crna Gora suočiti sa velikim problemom jer će organizacije podnijeti veliki broj tužbi za nadoknadu nematerijalne štete što će ugroziti budžet. Ocijenio da je to jedini način na koji mogu djelovati, te da to nije ucjena već legitiman način borbe za prava. Istovremeno uputio zahtjev predsjedniku Savjeta i predsjedniku Vlade za lični prijem oko nekih detalja koji se tiču lica s invaliditetom.

Izvršna direktorka Centra za građansko obrazovanje (CGO) **Daliborka Uljarević** podsjetila da je razlog odluke o zamrzavanju članstva upravo činjenica da predstavnici organizacija ne mogu da više od dva mjeseca dobiju datum za prijem kod predsjednika Vlade gdje bi se pokrenula određena pitanja i našla odgovarajuća rješenja.

Predsjednik Savjeta i predsjednik Vlade **Milo Đukanović** informisao članove Savjeta da taj predmet još nije došao do njega jer je, u skladu sa procedurom, prvo potrebno mišljenje resornog ministra Boškovića u vezi sa predmetnim obraćanjem, a prije zakazivanja sastanka. Naglasio da odluka o premještanju Savjeta sa nivoa Vlade na ministarstvo predstavlja namjeru Vlade da se nedozvoli zamagljivanje nadležnosti pojedinačnih ministarstava. Ujedno ocijenio je da je najbitnije fokusirati se na suštinu, a to je da li se preduzimaju sve aktivnosti kada je riječ o unapređenju položaja lica s invaliditetom, kao i da li se pravilno implementira ono što je zakonski utvrđeno.

Predsjednik Savjeta i predsjednik Vlade **Milo Đukanović** još jednom ponovio da nevladine organizacije mogu očekivati da će razgovor biti zakazan nakon dobijanja mišljenja i odgovora od strane ministra Boškovića. Napomenuo da treba uzeti u obzir da problemi u ovoj oblasti se ne nalaze u nedostatku političkog senzibiliteta ili pažnje, već u tome što neka rješenja i inovacije traže vrijeme i sredstva, te da je opredijeljen za to da se potrebna sredstva traže ubrzano posebno za one kategorije stanovništva koja su posebno ranjiva i ugrožena.

Sjednica Savjeta je zaključena oko 18:40 časova od strane predsjednika Savjeta uz obavezu da se odgovori gđinu Šaranoviću na njegov lični zahtjev za prijem kod predsjednika Vlade.

SEKRETAR SAVJETA
Jovan KOJIČIĆ

PREDSJEDNIK SAVJETA
Milo ĐUKANOVIĆ